

Posudek oponenta bakalářské práce

Autor: Klára Henebergová

Název bakalářské práce: Dům Dvou Štítů

Semestr: letní semestr 2025

Vedoucí práce: Ing. arch. Štěpán Valouch / Ing. arch. Jan Stibral

Oponent práce: Ing. arch. Jakub Kopecký

Bylo jen otázkou času, kdy se téma Malovanky v ateliéru vedeném Štěpánem Valouchem objeví. Dobře si pamatuji rok 2010, kdy návrh zastřešení a pěšího propojení jinak neprostupného dopravního labyrintu, zpracovaný v rámci Městských zásahů, rezonoval nejen odbornou veřejností a tak se logicky nabízí získat po čase i pohled studentů nezatížený realitou.

Klára si v rámci urbanistického řešení, vybraného v interní ateliérové soutěži, zvolila dům/blok na „náměstí“ ve výsostné pozici v centru řešeného území. Můžeme sice diskutovat o výherním urbanismu, například z konstrukčního hlediska – zda je vhodné maskovat specifika vyplývající z dopravní infrastruktury zástavbou kombinující blokovou strukturu s prvky modernismu – ale Klárou zvolená pozice domu v srdci území je pro mě naprosto srozumitelná.

Škoda, že výše zmíněné urbanistické řešení a z něj vyplývající technické nemohly být součástí bakalářské práce (statika roznášecí desky, založení a přesné rozmístění sloupů atd.). Právě tyto aspekty by představovaly skutečnou výzvu a vhodný podnět k diskusi o technické vhodnosti řešení.

Nebudu skrývat, že pojmenování projektu Dům Dvou Štítů mě při pohledu na Klářin „pentagon“ nejprve trochu překvapilo. Vysvětlení, že název odráží především dva odlišné způsoby bydlení, jsem následně dostal od autorky během společné diskuse nad projektem. Přesto si nejsem jistý, že mě zcela přesvědčilo – k čemuž se dostanu níže.

Dům nabízí kombinaci komerčních jednotek v přízemí a dvou charakterů bydlení ve vyšších patrech. Směřem k nově vzniklému klidnému náměstí se nacházejí spíše standardní byty rodinného charakteru, zatímco směrem na západ je dům koncipován jako komunitní bydlení pro mladé, singles nebo dočasné ubytování pro ty, kteří v Praze pouze občas přespí. Zde by mě zajímal nějaký příklad podobného komunitního bydlení u nás nebo v zahraničí, kterým se autorka inspirovala.

Při pohledu zvenčí je patrná snaha promítnout tyto dvě kategorie bydlení do vzhledu domu: balkony a lodžie u větších rodinných bytů oproti jednoduché fasádě, resp. zimní zahradě u menších/komunitních jednotek. Uvnitř bloku je komunitní bydlení z výrazně jak funkčně, tak esteticky pavlačí, která propojuje společné prostory se vstupy do některých jednotek. Část s rodinným bydlením je pak řešena konvenčnější formou.

Zde však podle mého názoru nastává výše zmíněný nesoulad mezi deklarovaným principem domu a jeho provedením. Především část věnovaná komunitnímu bydlení působí výrazově nejednoznačně – rozsah zimních teras, pavlačí a některých fasádních prvků stírá hranice mezi dvěma způsoby bydlení a tím podkopává ideu „dvou štítů“.

Při pohledu na dispozice oceňuji příjemné řešení především rodinného typu bydlení. Na první pohled je patrné umístění servisních prostor (výtahy, koupelny, WC atd.) do středního traktu domu s minimalizací komunikačních ploch v bytech. V kontrastu k tomu však působí příliš velkorysé společné prostory u komunitního bydlení a poněkud přefouklé, kostrbaté schodišťové prostory a chodby v části

s rodinným bydlením. Tuším, že tento neduh je důsledkem složitého půdorysného tvaru domu. Pozornému divákovi jistě neuniknou detaily jako příliš velké sklepy nebo absence zádveří u bytů přístupných přímo z pavlače.

Není náhodou, že právě prostor společného schodiště byl předmětem jedné z mála změn při transformaci studie do projektové dokumentace. Zbytkové trojúhelníkové plochy v rozích u schodiště byly převedeny na šachty pro VZT, což jen potvrzuje, že řešení vertikální komunikace by sneslo více pozornosti.

Kvalita dokumentace je na vysoké úrovni. Výkresy jsou srozumitelné, pečlivě zpracované a potvrzují realistický pohled autorky během fáze studie, který bylo možné bez větších obtíží převést do další projekční fáze. V obou fázích lze narazit na drobné nedotaženosti v grafice – např. chybějící čáry znázorňující konstrukce nad úrovní řezu (na situaci chybí např. nadpraží nad vstupy do objektu, pavlač ve vnitrobloku apod.), dále chybějící původní členění pozemků v rámci katastrální situace, nebo neznázorněná pavlač a ZOV v koordinační situaci. Ani kvůli tomu se však svět zítra nezhroutí.

Konstrukčně mi není zcela jasné řešení tepelné izolace ve stropě 1. NP v komerčním prostoru, které má přerušit tepelný most mezi 1. a 2. NP v místě zapuštěné lodžie. Zvolené řešení bude komplikované vzhledem k návaznosti na nosnou stěnu. Stejně tak možná není nutné ve 1. PP stahovat tepelnou izolaci podél stěn až k základové desce nesené sloupy. Sklepy budou i tak ochlazovány podlahou a je důležité zajistit, aby nepromrzly především technické místnosti s technologiemi citlivými na nízké teploty.

Na závěr doplním, že zvolená solidní forma domu bez zbytečných okras vhodně zapadá nejen do řešené lokality, ale i jako protiváha divokému dopravnímu světu odehrávajícímu se pod domem. Možná by práci prospěla větší pozornost některým detailům – například nuty na fasádě, výraznější atika či hliníková okna v přírodní barvě materiálu by mohly výsledný dojem ještě vylepšit.

Jedná se však – v kontextu rozsahu a kvality celé práce – o drobnosti, které lze snadno doplnit. Výsledný dojem z práce je i přes uvedené nedostatky pozitivní. Myslím si, že Klára splnila očekávání a adekvátně naplnila nejen zadání, ale i požadavky na kvalitu bakalářské práce.

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím známkou “B”.

Ing. arch. Jakub Kopecký

V Praze 10.6.2025

